

Sygn. akt IV CSK 396/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku E. O.  
przy uczestnictwie K. P.  
o podział majątku wspólnego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 25 stycznia 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania  
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.  
z dnia 25 marca 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

**odrzuca skargę kasacyjną.**

## UZASADNIENIE

W sprawie o podział majątku wspólnego wnioskodawczynie E. O. i uczestnika postępowania K. P. Sąd pierwszej instancji orzekając co do istoty sprawy ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi między innymi nakład na majątek osobisty – nieruchomości uczestnika w wysokości 264.584,88 złotych a ponadto ustalił, że uczestnik uiścił dług kredytowy związany z majątkiem wspólnym w kwocie 54.331,40 złotych. Dokonując podziału majątku wspólnego Sąd pierwszej instancji zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem wyrównania udziału kwotę 138.642,44 złotych oraz zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 27.165,70 złotych tytułem rozliczenia długu kredytowego spłaconego przez uczestnika.

Od tego postanowienia apelację wniósł uczestnik, który oznaczając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 121.020,25 złotych wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez obniżenie spłaty na rzecz wnioskodawczynie do kwoty 17.322,19 złotych z jednoczesnym uchyleniem orzeczenia zasądzającego na jego rzecz kwoty 27.165,70 złotych. Oznaczając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 121.020,25 złotych uczestnik wskazał, iż stanowi ona różnicę pomiędzy zasądzoną kwotą 138.642,44 złotych a kwotą należną wnioskodawczynie z rozliczenia nieruchomości (6.300 złotych) i rozliczenia nakładu (11.322,19 złotych jako różnicy pomiędzy wartością rynkową nieruchomości - 264.584,88 a kredytem brutto – 241.940,51 złotych).

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 25 marca 2016 r. z apelacji uczestnika zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustalił, iż uczestnik uiścił dług związany z majątkiem wspólnym w kwocie 175.049,57 złotych i podwyższył zasądzoną od uczestniczki kwotę z tytułu rozliczenia tego długu do kwoty 87.524,78 złotych.

Uczestnik W. C. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu drugiej instancji wskazując jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 266.756,50 złotych. Jednocześnie wniósł uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania Sądowi drugiej instancji. W uzasadnieniu skargi kasacyjnej uczestnik podtrzymywał stanowisko, że wnioskodawczyni przysługuje wyrównanie w łącznie kwocie 17.622,19 złotych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie o podział majątku wspólnego skarga kasacyjna jest dopuszczalna wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi przynajmniej 150.000 zł (art. 519<sup>1</sup> § 2 k.p.c.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego za utrwalone należy uznać stanowisko, że w sprawach o podział majątku wspólnego, czy o dział spadku, w razie zaskarżenia postanowienia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia wyznacza z reguły nie wartość dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego środek odwoławczy dotyczy. Oznacza to, że w wymienionych sprawach wartość przedmiotu zaskarżenia - w zasadzie - nie może przekraczać wartości udziału należącego do uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną.

Wyjątkowo jednak, gdy uczestnik podważa samą zasadę zniesienia współwłasności (podziału) albo gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków albo rozliczenia nakładów, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZ 88/06, niepubl.; z dnia 30 maja 2007 r., IV CSK 120/07, niepubl.; z dnia 24 lipca 2008 r., IV CZ 53/08, niepubl.; z dnia 11 sierpnia 2008 r., V CSK 136/08, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CSK 107/09, niepubl.; z dnia 6 maja 2010 r., II CZ 38/10, niepubl.; z dnia 31 stycznia 2012 r., IV CSK 469/11, niepubl. oraz z dnia 1 czerwca 2011 r., II CZ 27/11, niepubl.).

Kierując się tymi względami, w związku ze skargą kasacyjną uczestnika, nie jest możliwe przyjęcie, że wartość przedmiotu zaskarżenia odpowiada kwocie wymienionej w skardze. W istocie skarżący kwestionuje nałożenie na niego obowiązku zapłaty wynikającego z nieuwzględnienia wymienionych wniosków i zarzutów. Oznacza to, że wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota odpowiadająca obciążeniu spłatą uwzględniającą wartość nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny w wysokości przekraczającej 17.622,19 złotych.

Wobec dokonanej przez Sąd drugiej instancji zmiany, w istocie obciążenie to wynosi 45.018,00 złotych a jest to wynik kompensacji świadczenia uczestnika na rzecz wnioskodawczyni (138642,44 złotych) oraz świadczenia wnioskodawczyni na rzecz uczestnika (87.524,78 złotych). Wobec tego wartość przedmiotu zaskarżenia odpowiadająca interesowi majątkowemu uczestnika, do którego ochrony zmierza wniesiona przez niego skarga kasacyjna nie sięga kwoty 150.000 zł, podobnie jak nie sięgała tej kwoty wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w apelacji uczestnika.

Sąd Najwyższy nie jest związany wartością przedmiotu zaskarżenia podaną w skardze kasacyjnej i która nie została sprawdzona przez sąd odwoławczy. W konsekwencji skarga kasacyjna uczestnika, której wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekracza kwoty wymaganej w art. 519<sup>1</sup> § 2 k.p.c. dla skargi kasacyjnej w sprawie o podział majątku wspólnego, podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 2 w zw. z art. 389<sup>21</sup>, 13 § 2 k.p.c.

aj

l.n